نگرانی پیامبر (صلی‌اللّه‌علیه‌وآله) از سه چیز برای امت - 15 /آذر/ 1378

من مواعظ النبی صلی الله علیه وآله وسلّم:

إنّما أخاف علی أمتی ثلاثاً، شحّاً مطاعاً و هویً متبعاً و إماماً ضالاً

(تحف العقول صفحه 58)

«شحّ» حالتی مرکب از حرص و بخل است یعنی حرص‌زدن برای زخارف دنیا و تا وقتی که این حالت در انسان هست ولی به دنبال آن حرکت نکرده، مهم نیست، خطر آن وقتی است که «شحّ» مورد اطاعت، قرارگیرد و انسان برای تحصیل اعراض دنیوی، تلاش کند.
هوای متبع، همان شهوت نفسانی است که انسان از آنها فرمانبردای کند، و بین آن و «شح مطاع» اعم و اخصّ من وجه است.
امام ضالّ، پیشوای گمراهی است که جامعه را در خلاف حق، حرکت داده و به سوی انحراف و تباهی می‌کشاند، و این ضلالت ریشه‌اش همان شحّ و هوای نفس است، و لذا با مطالعه تاریخ به روشنی معلوم می‌شود که انحراف خلفاء بنی‌امیه و بنی‌عباس از همان زمانی آغاز شد که آنان به دنبال ارضاء غرائز شهوانی و هواهای نفسانی حرکت کردند و از این رو همه تلاش انبیاء و اولیاء این بوده که با این دو عنصر خطرناک (هوی و شحّ) مبارزه کنند.